

DRUŠTVO ZA
PERMAKULTURO
SLOVENIJE

DELAVNICE IN PREDAVANJA NA AGRI 2018

NAJDETE NAS PRI SLAMNATI HIŠKI ZELENE AGRE!
[POVEZAVA NA URNIK](#)

WWW.PERMAKULTURA.SI

Kazalo

Sobota - o naravni gradnji	2
1. Zakaj naravna gradnja?	2
2. Naravnost gradbenih materialov	2
3. Suhozidna gradnja nekoč in danes na Slovenskem	2
4. Gradnja s slamnatimi balami, ilovico ter apnom	2
Nedelja - Še več kot ekološko - regenerativno kmetijstvo	3
1. Kaj je regenerativno kmetijstvo?	3
2. Permakulturna živinoreja	3
3. Poljedelstvo brez oranja	3
4. Zelenjavni zabožki - tržna pridelava zelenjave na majhni površini	4
Ponedeljek - pridelava semen	4
1. Semenenje vrtnin v Sloveniji	4
2. Medresorski posvet o slovenskem semenarstvu in njegovem vplivu na razvoj rastlinske pridelave ter trženju izdelkov z višjo dodano vrednostjo.	5
3. Posadi.si - predstavitev aplikacije za vrtnarjenje	5
Torek - sadjarstvo in vrtnarska orodja	5
1. Delavnica: Rez visokodebelnih dreves, cepljenje in ostala dela v travniškem sadovnjaku	5
2. Starejše in avtohtone sorte jabolk	6
3. Kung fu motika - uporaba ročnega orodja brez telesnih bolečin	6
4. Predstavitev univerzalne motike ORI	6
5. Predstavitev novega vrtnarskega okopalnika "ROČNA FREZA"	7
Sreda - vrtnarstvo	7
1. Delavnica: Vrt brez prekopavanja	7
2. Tehnologija pridelave zelenjave na mikro, mini in večjih površinah	7
3. Kompostiranje	8
Četrtek - konoplja, biooglje	8
1. Poslanstvo permakulture - Kako s pridelavo hrane izboljšati okolje?	8
2. Učinki konoplje na zdravje	8
3. Biooglje – zakaj izboljša rodovitnost zemlje?	9

Sobota - o naravni gradnji

Za uvod

Sklop predavanj o naravni gradnji nas bo popeljal v sodoben izraz gradnje bivališč iz naravnih materialov. Predavatelji so povezani preko neformalnega združenja za naravno gradnjo, ki sledi štirim osnovnim korakom naravne gradnje: naročnik - načrtovalec - izvajalec - izobraževalec. Predavanja se povezujejo in nadgrajujejo z namenom, da lahko v enem dnevu prikažemo celostno sliko slovenske naravne gradnje.

1. Zakaj naravna gradnja?

Sobota, 25.8. od 10:00 do 11:00

Predavanje o naravni gradnji z vprašanji in odgovori.

Predavatelj: Robert Veselko, [arhitekturna pisarna RVA](#)

2. Naravnost gradbenih materialov

Sobota, 25. 8. od 11.30 do 12.30

Predavanje o naravnih materialih z vprašanji in odgovori.

Predavatelj: Tone Pugelj, [Gnezdo d.o.o.](#)

3. Suhozidna gradnja nekoč in danes na Slovenskem

Sobota, 25. 8. od 13.30 do 14.30

Pri suhozidni gradnji gre za večino zidanja brez uporabe veziva. Tako gradnjo še poznajo pripadniki generacij, rojenih pred drugo svetovno vojno in tisti, ki so se učili pri njih.

Predavatelj: Dejan Zadavec, [društvo Jugna](#)

4. Gradnja s slamnatimi balami, ilovico ter apnom

Sobota, 25. 8. od 15.00 do 17.00

Praktični prikaz s teoretično razlago: vgradnja slamnatih bal v leseno konstrukcijo in izdelava ometa.

Predavatelj: Janez Jordan, [Zavod Veles](#)

Nedelja - Še več kot ekološko - regenerativno kmetijstvo

Kako s kmetijstvom ohraniti okolje in biti pri tem ekonomsko uspešen?

Je mogoče, da s kmetijstvom obvarujemo okolje? Sodobni pristopi v tako imenovanem regenerativnem kmetijstvu nam kažejo, da je to mogoče. Še več, pri tem smo lahko ekonomsko uspešni. V nedeljskem sklopu predavanj pripravljamo predstavitev regenerativnega kmetijstva, gostujoči predavatelji pa bodo predstavili svoje praktične izkušnje iz poljedelstva, pridelave zelenjave in vzreje živali.

Nedelja je organizirana v sodelovanju z organizacijo Safe Food Advocacy Europe (SAFE) iz Bruslja in je del projekta Live.

1. Kaj je regenerativno kmetijstvo?

Nedelja, 26.8. od 10:00 do 11:00

Dejstvo je, da je kmetijstvo je pomemben vzrok za številne okoljske probleme s katerimi se v sodobnem svetu soočamo. Ali bi lahko bilo drugače? Je možno, da s pravimi pristopi v kmetovanju okolje obnovimo in zaščitimo? Na predavanju boste spoznali osnovne pristope regenerativnega kmetijstva in razloge, zakaj bi o regenerativem kmetijstvu sploh začeli razmišljati.

Predavatelja: Primož Turnšek, Aljaž Plankl, [Društvo za permakulturo Slovenije](#).

2. Permakulturna živinoreja

Nedelja, 26.8. od 11:15 do 12:15

Kako lahko uporabimo naravne danosti v Sloveniji, da zagotovimo živalim primerne pogoje bivanja na prostem in ekološko celoto zaključimo z uspešnim poslovanjem? Permakulturni učitelj Primož Krišelj bo predaval o svojih dolgoletnih izkušnjah o sonaravni vzreji prašičev, ovc in kokoši nesnic.

Predavatelj: Primož Krišelj, [Ekološka kmetija pri Šuštarju](#)

3. Poljedelstvo brez oranja

Nedelja, 26.8. od 13:30 do 14:30

Kako povečati vsebnost humusa v njivskih tleh z uporabo plitve obdelave tal, oziroma kako ekološko in konvencionalno poljedelstvo pripraviti na klimatske spremembe in biti pri tem ekonomsko uspešen. Dr. Rok Mihelič je raziskovalec na Katedri za pedologijo in varstvo okolja na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, kjer že vrsto let v sodelovanju s kmeti razvija tehnike ohranitvene obdelave tal.

Predavatelj: Dr. Rok Mihelič, Biotehniška fakulteta v Ljubljani in [Slovensko združenje za ohranitveno obdelavo in rodovitnost tal](#)

4. Zelenjavni zabožki - tržna pridelava zelenjave na majhni površini

Nedelja, 26.8. od 15:00 od 16:00

Kako na enem hektarju male kmetije učinkovito in ekološko pridelovati zelenjavo in pri tem uporabljati večinoma ročno orodje? Skozi besedo in sliko se bodo predstavile glavne prednosti in izzivi v tako imenovanem tržnem vrtnarjenju (ang. market gardening), praktično pa bo predstavljena obdelava tal brez prekopavanja.

Predavatelj: Peter Studen, [Brevkina svežina](#)

Ponedeljek - pridelava semen

1. Semenenje vrtnin v Sloveniji

Ponedeljek, 27.8., od 9:30 do 10:30

Pogovor je namenjen tako kmetom, ki želijo poskusiti s semensko pridelavo vrtnin, kot tudi vrtničkarjem, ki želijo pridelati seme za lastne potrebe.

Odgovarjalo se bo na vprašanja s področja semenarstva, pridelave zelenjave in nege zelenjave za dvig odpornosti proti boleznim in škodljivcem.

Predavatelj: Fanči Perdih, [Semenarna Amarant](#)

2. Medresorski posvet o slovenskem semenarstvu in njegovem vplivu na razvoj rastlinske pridelave ter trženju izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Ponedeljek, 27.8. od 11:00 do 13:00

Za sproščenost na posvetu bo poskrbela Fanči Perdih s tradicionalno "MALICO", saj se s polnim želodcem lažje pozitivno razmišlja.

Posveta se lahko udeleži vsak, ki smatra, da lahko kakorkoli pripomore k razvoju rastlinske pridelave. Veseli bomo vsake pobude, ideje in pa tudi informacij o problemih, ki nastajajo pri kmetovanju. Srečanje je priložnost za vzpostavitev stikov med različnimi vladnimi in nevladnimi institucijami, kmeti in vrtničkarji. Za skupno mizo se bodo udeleženci seznanili z razmerami v slovenskem semenarstvu ter skupaj načrtali smernice za stabilen jutri.

Organizator: [Semenarna Amarant](#)

3. Posadi.si - predstavitev aplikacije za vrtnarjenje

Ponedeljek, 27.8. od 15:30 do 16:30

Vse potrebno znanje za pridelovanje okusne in zdrave zelenjave je lahko dostopno na enem mestu. Digitalni žepni asistent za vrtnarjenje Posadi.si, ki ga sestavljata mobilna aplikacija in spletni portal na zgoščen in enostaven način popelje uporabnika čez vrtnarsko sezono. Zasnovala ga je ekipa mladih slovenskih strokovnjakov iz različnih področij.

Predavatelj: Maja Vrčon, [Podružnica](#)

Torek - sadjarstvo in vrtnarska orodja

1. Delavnica: Rez visokodebelnih dreves, cepljenje in ostala dela v travniškem sadovnjaku

Torek, 28.8., od 9:30 do 11:00

Pri slamnati hiški Pomurskega sejma je manjši nasad visokodebelnih jablan. Opravili bomo poletno rez, upognili veje, pokazali različne ureditve tal pod drevesom, se seznanili z načini določanja zrelosti jabolk in pripravo na obiranje jabolk. Vadili bomo obliko poletnega cepljenja: okulacijo.

Predavatelj: Jani Gačnik, svetovalec za travniške sadovnjake in predsednik Zveze sadjarskih društev Slovenije

2. Starejše in avtohtone sorte jabolk

Torek, 28.8., od 11:00 do 12:00

Travniški sadovnjaki so v Sloveniji najbolj preverjeni in z okoljem uglašeni sadovnjaki. V travniških sadovnjakih rastejo starejše sorte, ki zahtevajo minimalno oskrbo. Najboljše rezultate dosegamo, če pod njimi pasemo živino. Starejše sorte jabolk so najbolj primerne za predelavo v sok, kis, suho sadje, jabolčnik in sadna žganja. Letos pričakujemo dobro sadjarsko letino zato se moramo dobro pripraviti na obiranje, skladiščenje in predelavo sadja.

Rekli pa bomo še kakšno o permakulturnih variacijah.

Predavatelj: Jani Gačnik, svetovalec za travniške sadovnjake in predsednik Zveze sadjarskih društev Slovenije

3. Kung fu motika - uporaba ročnega orodja brez telesnih bolečin

Torek, 28.8. od 13:00 do 14:00

Verjetno najbolj zahtevna sta motika in kramp, lopata ima veliko možnosti glede na strukturo materiala, grablje znajo biti naporne, pravilno sekiranje tudi ni več samoumevno. Ročna kosa je že skoraj pozabljena eleganca, pa tudi vožnja samokolnice ima svoje posebnosti. Rekli bomo še kakšno o kvaliteti orodja, vzdrževanju in brušenju.

Tomislav Gjerkeš se je ukvarjal z borilnimi veščinami, bil vrhunski športnik, se ukvarjal s kitajsko medicino, sedaj pa zaznavanje obremenitev telesa prenaša v pravilno uporabo ročnega orodja.

Predavatelj: Tomislav Gjerkeš, [Društvo za permakulturo Slovenije](#)

4. Predstavitev univerzalne motike ORI

Torek, 28.8., od 14:00 do 15:00

ORI 1.0 ploskorezna motika je večnamensko vrtno orodje, ki zaradi svoje unikatne oblike in ergonomskega designa učinkovito služi mnogim vrtnarskim opravilom. Ostro rezilo na dolgem ročaju omogoča lahko, hitro in raznoliko delo brez sklanjanja in bolečin v hrbtenici. Ustvarjen je bil z namenom, da z enim samim orodjem opravimo vsakodnevna vrtnarska opravila, zato je ORI najboljši sopotnik pri sprehodu čez vrt. Je delo Martina Veselka, inovativnega mladega vrtnarja in permakulturnika.

Predavatelj: Martin Veselko, [Zavod AlterEko](#)

5. Predstavitev novega vrtnarskega okopalnika "ROČNA FREZA"

Torek, 28.8., od 15:00 do 16:00

Z ročnim okopalnikom, ki spominja na frezo, istočasno posekamo plevele, zrahljamo zemljo in razbijemo grude. Uporabimo ga lahko tudi v zbiti zemlji. Orodje je narejeno za obdelavo med vrstami z minimalno 15 cm razmaka med rastlinami in jo je mogoče dobiti z ali brez pokrova. Brez pokrova okopalnik uporabljamo tam, kjer so rastline še majhne, ali pa jih sploh še ni, varianto s pokrovom pa uporabljamo med višjimi rastlinami, saj pokrov ščiti rastline, da jih kolo z rezili ne poškoduje. Okopalnik je plod razvoja pri pridelavi semen in se je izkazal kot zelo učinkovit pri pridelavi čebulčka na večjih površinah.

Predavatelj: Fanči Perdih, [Semenarna Amarant](#)

Sreda - vrtnarstvo

1. Delavnica: Vrt brez prekopavanja

Sreda, 29.8., od 9:30 do 11:00

7 razlogov za vrt brez prekopavanja.

Se želite izogniti prekopavanju?

Bi radi, da so vaša tla rodovitna, pridelki pa zdravi in hranilni?

Zastirka nam pri temu zelo pomaga in dobro je vedeti, da ni vsaka zastirka ustrezna zastirka! Groba zastirka (seno, slama, listje, itd.) velikokrat povzroča težave in izzive.

Zakaj in kako ločimo med grobo in fino zastirko, da boste tudi vi lahko uživali v preprostem zastiranju, ki je je hkrati učinkovito in ne povzroča dodatnih težav.

Na predavanju bodo predstavljene vse pomembne osnove, da boste lahko uspešno začeli.

Predavatelj: Aljaž Plankl, [Društvo za permakulturo Slovenije](#)

2. Tehnologija pridelave zelenjave na mikro, mini in večjih površinah

Sreda, 29.8., od 12:00 do 13:00

Delavnica je namenjena vsem, ki jih zanimajo tehnike pridelave zelenjave. Glede na interes udeležencev se bodo predstavile tehnične rešitve za gojenje posameznih skupin rastlin.

Čas bo tudi za vprašanja v zvezi s pridelavo zelenjave na malih in velikih površinah.

Predavatelj: Fanči Perdih, [Semenarna Amarant](#)

3. Kompostiranje

Sreda, 29.8. od 15:00 do 16:00

S pomočjo kompostne zastirke pridelamo zelenjavo na enostaven način, brez prekopavanja, hkrati pa poskrbimo za dragoceno rodovitnost in zdravje vrtnih tal.

Se sprašujete, kje dobiti dovolj komposta?

Na predavanju se bomo skupaj poglobljali v različne situacije in predstavili najbolj primerne načine pridobivanja komposta.

Predavatelj: Aljaž Plankl, [Društvo za permakulturo Slovenije](#)

Četrtek - konoplja, bioogljje

1. Poslanstvo permakulture - Kako s pridelavo hrane izboljšati okolje?

Četrtek, 30.8. od 9:30 do 11:00

Permakultura se ne zadovolji da ne škodi. Želi izboljšati. Kako izboljšati tla, vodo, zrak in energijo je del procesa permakulturnega načrtovanja. Skozi praktične primere bodo predstavljeni primeri celostnega načrtovanja in povečanja učinkovitosti kmetijskih, ekonomskih in socialnih sistemov, in sicer tako, da hkrati skrbimo za naravo, za ljudi in za pravičnost.

Predavatelj: Primož Turnšek, Društvo za permakulturo Slovenije

2. Učinki konoplje na zdravje

Četrtek, 30.8., od 12:00 do 13:00

Konoplja je rastlina o kateri čedalje več poslušamo, pa kljub temu o njej vemo zelo malo. Na planetu Zemlja je bistveno dlje kot človek in večino svoje zgodovine/evolucije je človek sobival z njo in jo s pridom uporabljal. Od prohibicije naprej, pa je ta rastlina označena kot "zla" in kot vstopna droga v svet trdih drog in kriminala. Sočasno pa sodobna znanost odkriva neverjeten spekter biološko aktivnih učinkovin v tej rastlini, skoraj 200 kanabinoidov, preko 140 terpenov in še mnogo drugih molekul, skupno 1064 biološko aktivnih spojin. Proučevanje konoplje je vodilo v odkritje našega lastnega endokanabinoidnega sistema, ki je ključen pri uravnavanju delovanja našega sistema. Naše telo v določenih okoliščinah proizvaja molekule, ki delujejo kot THC in CBD z namenom, da ščiti telo pred stresom. Gojenje konoplje nudi možnost, da brez pesticidov gojimo pomembno rastlino, ki lahko služi kot hrana, prehranski dodatek, zdravilo, gradbeni material ali proizvodna surovina (tekstil, papir, polimeri...) in tako predstavlja velik potencial na veliko področij, ki se dandanes soočajo z izzivi.

Predavatelj: dr. Tanja Bagar

Tanja Bagar je mikrobiologinja z doktoratom iz biomedicine, ki se že več let intenzivno ukvarja z kanabinoidi in endokanabinoidnim sistemom. Je ena izmed ustanoviteljev Inštituta ICANNA. <http://www.institut-icanna.com/>

3. Bioogljje – zakaj izboljša rodovitnost zemlje?

Četrtek, 30. 8. od 15.00 do 16:00

Bioogljje je ključna sestavina najbolj rodovitne prsti na našem planetu - imenujemo jo terra preta. Zakaj je temu tako in kako lahko na svojem vrtu "poustvarimo" tako zemljo? To kaj ogljje je, kako ga pridobivamo in kakšno funkcijo opravlja v tleh bomo spoznali na predavanju. Govorili bomo tudi o različnih vrstah oglja in o njegovi pripravi preden ga damo v tla. Koliko ga je dovolj in kdaj ga je preveč? Zakaj in na kak način vpliva na pH, mikrobo pestrost in humusno bilanco in kako to koristi vašemu vrtu in rastlinam, pa tudi ozračju.

Predavatelj: dr. Tanja Bagar

Tanja Bagar se je kot vodja raziskav in razvoja na Ceropu in vodja raziskovalne skupine Zeleni rudnik Pomurja več let ukvarjala s proučevanjem bioogljja in njegovega vpliva na rodovitnost tal. www.ogracek.si